

Posudek na diplomovou práci Jaroslavny Zgody Michail Bulgakov na křižovatce prozaické a divadelní cesty: román *Bílá garda* a hra *Dny Turbinových*

Diplomantka zvolila zajímavé a nosné téma z ruské literatury 20. století, které jí umožnilo využít znalostí z ruské, ukrajinské i české historie a kultury a zpracovat nejen obecně dostupnou odbornou literaturu, ale i autentické materiály, uložené v Kyjevě a v Praze. Tyto výchozí podmínky se nesporně odrazily v kvalitě práce.

Jádro práce spočívá ve 2. (teoretické) a 3. (praktické) kapitole. Autorka nejprve pečlivě analyzuje, jak rodinné prostředí a dobová společenská a kulturní atmosféra v Kyjevě na počátku 20. století, v době revoluce a občanské války ovlivnily utváření Bulgakova jako člověka a umělce. Zdůrazňuje význam tohoto období nejen pro jeho první díla, ale i pro utváření dominantních rysů Bulgakovovy tvůrčí metody prozaické a dramatické v tvorbě pozdější. Zajímá ji zároveň, jak se konkrétní historické události, fakta i osobnosti transformovaly do textů analyzovaných děl. Opírá se přitom o odbornou literaturu a materiály dochované v muzeu a archivu M. Bulgakova v Kyjevě a ve Slovanské knihovně a v Divadelním ústavu v Praze. Součástí druhé kapitoly je geneze románu *Bílá garda* a historie českých překladů a recepce románu a jeho dramatické podoby ve 30. letech 20. stol., jak ji realizoval MCHT v pražském Švandově divadle a J. Bor v Divadle na Vinohradech, včetně analýzy rozporných reakcí české divadelní kritiky a ruské emigrace.

V "praktické" části se autorka zabývá srovnávací analýzou románu *Bílá garda* a divadelní hry *Dny Turbinových*, poukazuje na shodné a zejména rozdílné rysy, volbu uměleckých prostředků (např. od lyrických odboček v prozaickém textu k podobě dialogu v dramatickém textu), souvislosti s operním a operetním uměním, rozvržení a charakteristiky jednotlivých postav v kompozici obou děl, zmiňuje se i o jejich reálných prototypch. V této části práce diplomantka prokázala velmi dobrou orientaci v rozebíraných textech a jejich genezi, schopnost samostatně analyzovat umělecké texty a kritické ohlasy na ně i schopnost získané poznatky zobecnit. Přiměřeně přitom užívá poměrně bohaté odborné literatury. Práce v této části poskytuje také řadu nových informací, zejména pokud jde o redakce hry *Dny Turbinových* a jejich scénické realizace, autorka objevila neznámý český překlad románu *Bílá garda* z r. 1928.

Práci lze hodnotit jako velmi kvalitní a přínosnou, je psána kultivovaným ruským jazykem, i když drobnější nedostatky lze objevit v pravopise, grafice (bibliografické zápisy) a také v českém tvarosloví, viz např. s. 6, 18, 29, 30, 33, 93, 95.

Po stránce formální práce vyhovuje všem požadavkům. K obhajobě jednoznačně doporučuji. Navrhuji k prezentaci na celostátní studentské vědecké konferenci v oboru rusistiky.

V Praze dne 15. 1. 2007

PhDr. Radka Hříbková, CSc.